

Daklozen weer in de schoolbanken

Tien voormalig dak- en thuisloze jongeren zitten na jaren weer in de schoolbanken. Elvin Renkema is een van de deelnemers van het project Onderwijs op Maat. Het doel: economisch zelfredzaam worden.

INES JONKER

Dakloosheid is een belangrijke oorzaak van schooluitval. Dak- en thuisloze jongeren hebben wel grotere problemen aan hun hoofd dan een diploma halen. Het gevolg: ze lopen een achterstand in het onderwijs op of krijgen, bijvoorbeeld door schulden, helemaal geen toegang tot het mbo.

Elvin Renkema weet het als geen ander. Met zijn 29 jaar heeft hij al een heel leven achter de rug. „Toen ik twaalf was, gingen mijn ouders scheiden. Ik had daar veel last van en kreeg problemen op school.” Op zijn veertiende werd hij uit huis geplaatst. „Ik ging van tehuis naar tehuis, kwam daarna weer thuis, maar dat ging ook niet goed. Uiteindelijk kwam ik in het basishuis in Leeuwarden terecht.”

Na drie maanden werd hij hier uitgezet wegens blowen. „En dan sta je op je zeventiende op straat. Ik was in één keer losgelaten door Jeugdzorg en door mijn ouders, dat voelde als een dubbele klap.” Een paar weken zwierf de jongen op straat waar hij in aanraking kwam „met de verkeerde mensen”. Via Jeugdzorg kwam hij in aanmerking voor kamertraining, bedoeld voor jongeren die nog niet zelfstandig kunnen wonen.

In deze periode haalde hij zijn mbo1-diploma metaal. Hij vond werk in deze sector maar stond na een bedrijfsongeval, waarbij hij een

Elvin Renkema zit sinds kort weer in de schoolbanken op de Friese Poort in Leeuwarden. FOTO INES JONKER

deel van zijn vinger verloor, weer op straat. „En toen was het crisis.” Elvin belandde in de bijstand, maar wilde graag opnieuw naar school om een mbo-opleiding te volgen waarmee hij wel aan de bak kon. De omstandigheden hielden hem echter tegen. „Ik had schulden opgebouwd, dus hoe kon ik een studie financieren? En kon ik met die schulden überhaupt wel studiefinanciering krijgen?”

Toen hij hoorde over Onderwijs op maat, wist Elvin meteen: dit is mijn kans. „Ik dacht: als ik nog iets wil met mijn leven moet het nu gebeuren. Ik kan nu nog naar school.”

Dankzij dit project krijgen (ex-) dak- en thuisloze jongeren de kans om een mbo-diploma te halen en

hun leven weer op orde te brengen. Het is een gezamenlijk initiatief van de gemeente Leeuwarden, de drie mbo-instellingen (Friese Poort, Nordwin College en Friesland College), Zienn, Jeugdhulp Friesland en jongeren zelf.

Eind augustus begon Elvin met de eenjarige mbo-opleiding zakelijke dienstverlening/bedrijfsadministratie aan de Friese Poort in Leeuwarden. Hij is uit de bijstand, en krijgt studiefinanciering. De gemeente betaalde zijn studieboeken en ook zijn laptop werd vergoed.

Ook Kelly Arends greep de kans die ze via Onderwijs op maat kreeg, met beide handen aan. Ze ervoer aan den lijve hoe moeilijk het is om als dakloze aan een opleiding te begin-

nen. Nadat ze op haar achttiende het ouderlijk huis had verlaten, leidde ze twee jaar lang een zwervend bestaan. „Op een gegeven moment wilde ik weer naar school. Daar kreeg ik te horen: je hebt geen huis, je hebt geen inkomen, je hebt niks. Eerst moet je dat allemaal regelen.”

Inmiddels heeft ze, dankzij haar begeleiders van het project, studiefinanciering en een kamer. De opleiding autotechniek in Heerenveen die ze sinds augustus volgt, bevat haar tot nu toe prima.

Huiswerk, een ander ritme, een nieuwe omgeving: zowel voor Elvin als Kelly was het best even wennen. Elvin: „Ik zie dit als mijn laatste kans om een opleiding af te maken, dus daar ga ik mijn best voor doen.”

Noordelijke proef

De groep van tien jongeren maakt deel uit van een zogeheten ‘proefveld regio Noord’ in Friesland en Groningen dat loopt tot juli 2019. In Groningen begonnen afgelopen januari 25 (ex-)dak- en thuisloze jongeren met een mbo-opleiding. Doel van Onderwijs op maat is om ze economisch en sociaal zelfredzaam te maken door middel van een startkwalificatie mbo 2-4.

Als de proef slaagt, moet dit leiden tot een structurele toegang voor deze groep tot het mbo-onderwijs. Het landelijk samenwerkingsverband Van de Straat, Kansfonds en het ministerie van Onderwijs ondersteunen het initiatief.